

RUSI-ANSION KYLÄLÄISTEN KANNANOTTO VT-4 HARTOLA-ORAVAKIVENSALMI PERUSPARANNUS NS. MATTILANLAMMEN IMEYTYSALUEET

Rusi-Ansion kyläläiset ovat aktiivisesti kokoontuneet ja halunneet ottaa kantaa kyliin ja ympäristöön vaikuttavista Vt-4:n perusparannuksen eri vaiheisiin. Kannanottoja on tehty Hartolan kunnan ympäristölautakunnalle, ELY:lle sekä Plaanille, tienrakentajalle. Liikennejärjestelyjen ohessa suurimpana huolina kyläläiset ovat tuoneet esille mahdolliset lähivesistöjen ympäristöhaitat.

19.9.2021 esitettiin kannanotto näin: **"vesistöjen elintärkeystä kylillemme"**. Luonto ja sen moninaisuus ja puhtaat vesistöt ovat meille täällä tulevaisuudessakin voimavarojamme. Koska tienparannuksia tehdään noin kerran 50-80 vuodessahaluamme vielä muistuttaa hulevesisuunnitelmienne nykyaikaistamisen tarpeesta. Valtatie siirtyy koko Hartola-Joutsa matkalta lähemmäs vesistöjä. Vesistöt ovat edelleen suhteellisen puhtaita ja kalarikkaita.

-> Kylien kokous ehdotti ko tahoille, että perusparannuksessa otettaisiin huomioon hulevesialueen toimivuuden ja turvallisuuden rakentamalla tarvittaessa hulevesi-altaita ja että rakennusvaiheessa huolehdittaisiin, että valtatie ja vesistöjen välille jäävät riittävät ja tulevaisuuden teknologialla kehitetyt imeytysalueet."

On ollut nähtävissä, että minkäänlaisia suojuuksia ei esim. Mattilanlammen alueelle ole nyt rakennettu. Alueelle on vedetty rumpuputkilla ja ojilla hulevedet suoraan Mattilanlampeen. Suomessa käytettävä ympäristöteknologia on varmasti kehittyneempää kuin koskaan. Toivomme, että asiaan paneuduttaisiin huolella näin mittavista tulevaisuuteen vaikuttavista ratkaisuista.

Tässä vielä muutamia vastauksia kysymyksiimme asiasta viikolla 15:

Taina Tonterin saama vastaus Vt-4 Hartola-Oravakivensalmi sivuston ylläpitäjältä:

"Hankkeeseen kuuluu rakentaa pohjavesisuojaus laskuojiin pohjaveden muodostumisalueen rajalle saakka. Kyseinen laskuoja putkitettiin pohjaveden muodostumisalueen rajalle saakka, koska kun aloitimme rakentamisen laskuojaan, havaitsimme, että alueella on paineellinen pohjavesi, eikä ns. matorakenne toimi paineellisen pohjaveden päällä.

Kysyt myös saostusaltaita eli tarkoittanet varmaan laskeutusaltaita. Tien rakentamiseen haetun vesiluvan lupaprosessin aikana käsiteltiin myös laskeutusaltaiden mahdollista toteutusta. Prosessin aikana päädyttiin kuitenkin siihen, että laskeutusaltaiden rakentamiseen ei varauduta, koska hankkeen laskuojiin on teknisesti vaikea toteuttaa laskeutusaltaita, kun ojan vedenpinnan korkeus on hyvin lähellä vesistön vedenpinnan tasoa koko matkalla, mistä syystä altaiden toimivuus olisi jäänyt epävarmaksi."

Taina Tonterin saama vastaus Hartolan kunnan ympäristötarkastajalta:

"Harmillista, että alueellanne on käynyt näin. Valtatie 4:n mukainen projekti on vaatinut vesilupaa ja täten asia on päätetty ELY-keskuksen puolella.

Vt 4 Hartola-Oravakivensalmi - Väylävirasto (vayla.fi) Olisin teinä yhteydessä Väyläviraston yhteystiedoissa oleviin projektipäällikköihin tai ELY-keskukseen. Saamassanne vastauksessa on perusteltu miksi laskuojia on päädytty käyttämään mattorakenteen sijaan ja miksi laskeutusaltaita ei ole rakennettu.

Oma ajatus tästä on, että ruskeaa vettä tulee näkymään varsinkin näin asennuksen alku aikoina. Laajalla työmaalla tapahtuva maapinnan muutos voi kuljettaa maa-ainesta varsinkin näin keväällä lumien sulaessa ja uskoisin tilanteen muuttuvan ajan myötä maa-aineksen tiivistyttyä uudestaan.”

Ystävällisin terveisin,
Jonne Neuvonen
Ympäristönsuojelutarkastaja
Heinolan kaupungin ympäristötoimi
Rauhankatu 3
18100 Heinola

Väyläviraston sivuilta poimittua eli Väyläviraston toiminnan kannalta merkittäviä ympäristökysymyksiä ovat:

- luonnonvarojen kestävä käyttö
- pohjavesien ja maaperän suojelu
- melun ja tärinän hallinta
- ilmastonmuutoksen hillitseminen
- ilmastonmuutokseen sopeutuminen
- luonnon monimuotoisuuden suojelu
- hyvän ilmanlaadun turvaaminen
- pintavesien suojelu sekä
- maiseman ja kulttuuriympäristön suojelu.

Väylien rakentamisen, kunnossapidon ja käytön aiheuttamien ympäristöhaittojen torjunta, ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja luonnonvarojen kestävä käyttö ovat erityisen merkittäviä toiminnassamme. Ympäristötoimintamme kehittämisessä painottuvat ilmastonmuutoksen hillintä, kiertotalouden edistäminen ja ympäristötiedonhallinta, sekä nousevana teemana luontokadon torjunta.

!!Pinta- ja hulevedet

Suomessa on paljon järviä, mutta koska vesistömme ovat matalia, on vettä varsin vähän. Vähäisen vesimäärän vuoksi vesistömme ovat herkkiä likaantumaan. Suurin vesistöjemme kuormittaja on hajakuormitus, mutta myös väylänpito ja liikenne, erityisesti vaarallisten aineiden kuljetukset, voivat aiheuttaa riskin pintavesien laadulle. Väylien rakentamisesta pintavesille aiheutuvia haittojavältämme huolellisella suunnittelulla, töiden oikealla ajoituksella, asentamalla tarvittaessa suojaverhoja vesialueelle ja huolehtimalla työmaan aikaisten hulevesien hallinnasta.

!!Pintavesien suojelu on tärkeää

Pintavesien suojelu on tärkeää, sillä pohjavesiesiintymien lisäksi raakavettä otetaan myös pintavesiesiintymistä. Suomen vesihuoltolaitosten käyttämästä raakavedestä noin 60 %, on pohjavettä tai tekopohjavettä ja loput pintavettä. Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita vesiä ovat pienvedet, monet virtavedet ja lintuvedet.

!!Hulevedet ja puhdistetut jätevedet

Hulevedellä tarkoitetaan rakennetuilla alueilla syntyvää maan pinnalta, rakennuksen katolta tai muilta vastaavilta pinnoilta pois johdettavaa sade- ja sulamisvettä. Hulevesien sisältämät haitta-aineet voivat heikentää vesistöjen veden laatua ja aiheuttaa tulvia kaduilla, pihoilla ja viemäriverkostossa. Hulevesien hallintaa ohjaa pääosin maankäyttö- ja rakennuslaki.

Väylävirasto on aiemmin tehnyt selvityksiä tieltä ympäristöön ohjautuvien hulevesien laadusta. Tulosten mukaan maanteiden hulevesien mukana huuhtoutuu erityisesti kiintoainetta, tiettyjä metalleja, kloridia ja öljyhiilivetyjä, sekä fosforia ja typpeä. Eurooppalaisena yhteistyöhankkeena toteutetussa tiehulevesien laatua ja käsittelymenetelmiä koskevassa tutkimushankkeessa on tutkittu myös hulevesien orgaanisia epäpuhtauksia ja mikromuoveja. Mikromuovipäästöt syntyvät ajoneuvojen renkaiden, jarrujen, maalien sekä tien päällysteen ja ajoratamerkintöjen kuluessa. Mikromuovit samoin kuin merkittävä osa muista haitta-aineista kulkeutuu hulevedessä kiintoaineen mukana.

Yhteenvetona tästä:

Luonto on meille tuttu. Luonnossa liikuttaessa on jo huomattavissa, että moni asia on jo muuttunut. On siis helposti ymmärrettävissä sekä havaittavissa, että vesialueen vaatimaa suojausta ja hulevesien uusinta, luontoa suojelevaa tekniikkaa ei ole käytetty. Ohessa vielä valokuvallitteet alueelta, jossa muutoksia on jo nähtävissä. Pyydämme, että mahdolliset nykyajan teknologian mahdollistamat korjaustoimenpiteet tehdään mahdollisimman pian meille tärkeän elinympäristömme suojelemiseksi Väyläviraston toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Rusi-Ansion kylien puolesta,

Marja-Leena Koivisto
mleena.koivisto@gmail.com
puh. 0400 877664

Hulevesiohjaukset Mattilanlampeen

Mattilanlammen suoalueella nähtävät muutokset

